WIKIPEDIA

Latvijski jezik

Ovaj članak ili neki od njegovih odlomaka nije dovoljno potkrijepljen izvorima (literatura, veb-sajtovi ili drugi izvori). Ako se pravilno ne potkrijepe pouzdanim izvorima, sporne rečenice i navodi mogli bi biti izbrisani. Pomozite Wikipediji tako što ćete navesti validne izvore putem referenci te nakon toga možete ukloniti ovaj šablon.

Latvijski jezik ili **letonski jezik**, (latv. *latviešu valoda*), je službeni jezik Republike Latvije i jedan od službenih jezika Evropske Unije.

Latvijski jezik pripada istočno-baltičkoj podgrupi baltičkih jezika u indoevropskoj jezičkoj grupi. Samo su latvijski i litvanski živi baltički jezici.

Latvijski jezik	
latviešu valoda	
Države govorenja	Latvija
Regije govorenja	Sjeverna Evropa
Broj govornika	materinski jezik: 1.4 miliona drugi jezik: 1 - 1.5 miliona ukupno: oko 3.2 miliona
Rang	nije među prvih 100
Jezička porodica	indoevropski baltički istočnobaltički **latvijski**
Službeni status	
Služben u	Latvija, EU
Regulatori	nije službeno regulisan
Jezički kod	
ISO 639-1	lv
ISO 639-2	lav
Također pogledajte: Jezik | Spisak jezika	

Sadržaj

Rasprostranjenost

Postoji 1,4 miliona ljudi koji govore latvijski u Latviji i oko 150.000 u inostranstvu. Uslijed velike imigracije u vrijeme SSSR-a, danas je latvijski maternji jezik za samo oko 60% stanovništva Latvije.

Historija

Baltički jezici su od izuzetnog značaja za lingvistiku jer su zadržali mnoge vrlo stare osobine, za koje se vjeruje da su postojale u ranim fazama proto-indoevropskog jezika.

Latvijski se kao poseban jezik pojavio u 16. vijeku. Najstariji pisani tekstovi na letonskom su prijevod crkvenih himni, koje je 1530. napisao Nicholas Ramm, njemački pastor u Rigi.

Najbliži rođaci baltičkim jezicima su slavenski jezici. Postoje 3 dijalekta u latvijskom: livonijski, latgalijanski i srednji dijalekt. Srednji dijalekt je osnova književnog jezika.

Osobine

Pismo

Raniji alfabet latvijskog bio je ekvivalentan njemačkom. Danas se alfabet sastoji od 33 slova i gotovo potpuno je fonetski (po pravilu: čitaj kako je napisano), tj. grafemi odgovaraju morfemima.

33 slova latvijske abecede:

A a	E e	I i	Ļ ļ	R r	V v
Ā ā	Ē ē	Ī ī	M m	S s	Z z
B b	F f	J j	N n	Š š	Ž ž
C c	G g	K k	Ņ ņ	T t	
Č č	Ģ ģ	Ķ ķ	O o	U u	
D d	H h	L l	P p	Ū ū	

Gramatika

Sintaksa latvijskog jezika se razvila pod njemačkim uticajem.

Postoje dva gramatička roda i sedam padeža: nominativ, genitiv, dativ, akuzativ, instrumental, lokativ, i vokativ (kao i u bosanskom jeziku).

Rječnik

Neke latvijske riječi:

- *zeme* "zemlja"
- *debess* "nebo"
- *ūdens* "voda"
- *uguns* "vatra" (usp. "oganj")
- *vīrietis* "muškarac"
- *sieviete* "žena"
- *ēst* "jesti"
- *dzert* "piti"
- *liels* "veliko"
- *mazs* "malo"
- *nakts* "noć"
- *diena* "dan"

Neki brojevi:

- *viens* "1"

- *divi* "2"
- *trīs* "3"
- *četri* "4"
- *pieci* "5"
- *seši* "6"
- *septiņi* "7"
- *astoņi* "8"
- *deviņi* "9"
- *desmit* "10"
- *vienpadsmit* "11"
- *divpadsmit* "12"
- *divdesmit* "20"
- *simts* "100"

Vanjski linkovi

- Letonika (http://www.letonika.lv/)
- englesko-latvijsko-engleski rječnik (https://web.archive.org/web/20060410080305/http://www.letonika.lv/dictionary/)
- Primjeri latvijskih riječi i izraza (sa zvukom) (http://www.languagehelpers.com)

P · R · U (https://bs.wikipedia.org/w/index.php?title=%C5%A0ablon:Slu%C5%BEbeni_jezici_EU&action=edit)

Službeni jezici Evropske unije

bugarski · češki · danski · engleski · estonski · finski · francuski · grčki · holandski · hrvatski · irski · italijanski · latvijski · litvanski · mađarski · malteški · njemački · poljski · portugalski · rumunski · slovački · slovenski · španski · švedski

Commons ima datoteke na temu: **Latvijski jezik (https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Latvian_language?uselang=bs)**